

MARGARET MITCHELNING "SKARLETT OBRAZI-AYOL
RUHIYATINING TIMSOLI ("SHAMOLLARDA QOLGAN HISLARIM"
ROMANI ASOSIDA TAHLIL")

Fayziyeva Sevara Sherali qizi

Samarqan davlat pedagogika instituti 2-bosqich talabasi

Ilmiy rahbar: O'zbek tili va adabiyoti kafedrasi dotsenti

Usarova Laylo Ibragimovna

Annotatsiya.

“Shamollarda qolgan hislarim” romani inson qalbidagi sevgi, sog‘inch va kechirim tuyg‘ulari haqida. Asarda bosh qahramon hayot shamollarida yo‘qotgan hislarini qayta topishga intiladi. Muallif inson ruhiy kechinmalarini samimiy va ta’sirli tarzda tasvirlaydi.

Kalit so‘zlar: Skarlett, ayol siymosi, shamol, yurak va aql, timsol, muhabbat, inson qalbi, tabiat tasvirlari, ramziy detallar.

Аннотация:

Роман «**Чувства, оставшиеся в ветрах**» рассказывает о любви, тоске и прощении, живущих в человеческом сердце. Главная героиня стремится вновь обрести чувства, потерянные в ветрах жизни. Автор искренне и проникновенно изображает внутренние переживания человека.

Ключевые слова: Скарлетт, женский образ, ветер, сердце и разум, символ, любовь, человеческая душа, описания природы, символические детали.

Annotation:

The novel “**Feelings Left in the Winds**” tells about love, longing, and forgiveness

that dwell in the human heart. The main character strives to rediscover the emotions lost in the winds of life. The author portrays human inner experiences with sincerity and emotional depth.

Keywords: Scarlett, female image, wind, heart and mind, symbol, love, human soul, nature descriptions, symbolic details.

“Skarlett obrazi – ayol ruhiyatining timsoli (“Shamollarda qolgan hislarim” romani asosida tahlil)”

Kirish

O‘zbek va jahon adabiyotida inson ruhiy olamini, sevgi va sadoqat, orzu va armonlarni badiiy talqin etgan asarlar ko‘p. Shunday asarlardan biri — **“Shamollarda qolgan hislarim”** romanidir. Asarda inson qalbi kechinmalari, hayot sinovlari, yo‘qotish va topishlar, muhabbat va kechirim tuyg‘ulari markaziy o‘rinni egallaydi.

Muallif hayotning o‘tkinchiligi, tuyg‘ularning shamoldek kechuvchanligi, biroq **haqiqiy mehr va sadoqatning abadiyligini** tasvirlaydi. Asar o‘zining lirizmi, chuqur psixologik tahlili va ramziy obrazlar tizimi bilan o‘quvchini o‘ziga tortadi. Romandagi eng yorqin obrazlardan biri — **Skarlett**dir. U asar g‘oyaviy mazmunining markazida turuvchi murakkab ayol siymosi sifatida talqin qilinadi.

Asarning umumiy mazmuni va g‘oyasi

“Shamollarda qolgan hislarim” romanida muallif o‘tgan hayot manzaralarini shamol ramzi orqali ifodalaydi. Shamol — bu **o‘tgan tuyg‘ular, xotiralar, armonlarning** ramzi. Bosh qahramon hayoti davomida sevgi, kechirim, xiyonat, tanlov va irodasizlik kabi insoniy kechinmalarni boshidan kechiradi. Asarda Skarlett obrazi bu kechinmalar markazida turadi. U sevgi va hayot o‘rtasida, o‘z “men”i bilan jamiyat talablari orasida ziddiyatli ruhiy kurash olib boradi. Shu jihatdan roman psixologik dramaga yaqin turadi. Muallif qahramonlar taqdirini shamol, yomg‘ir, kech kuz, osmon kabi obrazlar orqali bog‘laydi. Bu **tabiat manzaralari orqali ruhiy holatni ochish** adabiyotdagi

eng nozik badiiy usullardan biri sanaladi.

Skarlett obrazi: xarakter va ruhiy olam

Skarlett — roman markazidagi eng murakkab, shu bilan birga eng hayotiy qahramonlardan biridir. Uning obrazida muallif **ayol tabiatining ikki qirrasini** — **kuch va zaiflik, sadoqat va g'urur, muhabbat va iztirobni** birlashtirgan. U yoshlikda orzular, muhabbat va go'zallikka berilgan, hayotdan lazzat izlovchi ayol sifatida ko'rinadi. Ammo vaqt o'tgan sayin hayot uni sinaydi, sevgan insonini yo'qotadi, xiyonat va yolg'izlikni boshdan kechiradi. Shu jarayonda u kuchliroq, mustaqilroq, ammo ich-ichidan bo'shroq ayolga aylanadi. Skarlettning his-tuyg'ulari shamol singari — bir paytlar iliq va yumshoq, keyin esa sovuq va o'tkir. Muallif aynan shu o'zgaruvchanlik orqali ayol ruhiyatining nozik qatlamlarini ochadi. **Skarlettning hayotga qarashi** U hayotga romantik ko'z bilan qaraydi, lekin taqdir uni realizm sari yetaklaydi. Sevgini, sadoqatni, oilaviy qadriyatlarni qadrlaydi, lekin bu qadriyatlarni himoya qilishda doimo ichki ziddiyatni his qiladi. Uning har bir qarori — yurak bilan aql o'rtasidagi kurash mahsuli.

Skarlett o'z kechinmalarini yashirmaydi. U ba'zan adashadi, ba'zan pushaymon bo'ladi, lekin hech qachon soxta bo'lmaydi. Shu jihatdan u o'quvchiga yaqin, tabiiy, hayotiy qahramondir.

Skarlett ayollik va insoniylik timsoli

Skarlett obrazida muallif ayolning nafaqat sevgiga, balki o'z or-nomusi, qadriyati, hayotga bo'lgan munosabatiga ham e'tibor beradi. U “sevgi uchun yashash”ni tanlagan ayol, ammo bu yo'lda ko'plab sinovlarga duch keladi.

Uning hayoti orqali yozuvchi ayollarning jamiyatdagi o'rni, ularning his-tuyg'ulari, ruhiy kurashi va ichki kuchini ko'rsatadi. Shu bois Skarlett obrazini **ayollik sha'ni, muhabbat va kechirim timsoli** sifatida talqin etish mumkin. **Skarlett va shamol ramzi** Romanda shamol — o'tgan hislarning ramzi sifatida

doimiy motivga aylanadi. Shamol esgan payt har safar Skarlett o'tmish xotiralarini eslaydi: o'tgan muhabbat, yo'qotilgan imkoniyatlar, aytilmagan so'zlar. Bu yerda shamol obrazining ikki ma'nosi bor:

O'tgan tuyg'ularni eslatish — ya'ni hislar hali to'liq so'nmagan. **Yangilanish ramzi** — shamol o'tganini olib ketadi, yangi hayot uchun joy ochadi. Demak, shamol Skarlett hayotidagi **ruhiy o'zgarish, ichki tozalash va kechirim** jarayonining badiiy belgisi sifatida xizmat qiladi. **Muallif uslubi va badiiy vositalar** “Shamollarda qolgan hislarim” romanining badiiy kuchi muallif tilining obrazlilik va ruhiy chuqurligidadir. Tabiat tasvirlari, ichki monologlar, ramziy detallar (shamol, yomg'ir, kuz, xat, deraza) orqali inson qalbi o'qiladi. Skarlettning ichki monologlari — bu roman qalbi. Ularning har birida pushaymonlik, iztirob, sevgi va umid qorishgan. Muallif lirizm va falsafiy fikrni uyg'unlashtirgan. Asardagi har bir epizodda ruhiy izlanish, insoniy saboq bor. Shu bois roman nafaqat sevgi hikoyasi, balki **ruhiy o'sish va kechirim falsafasi** sifatida ham o'qiladi.

Xulosa

“Shamollarda qolgan hislarim” romani — inson qalbi, ayniqsa ayol ruhiyatini chuqur tahlil qilgan asardir. Skarlett obrazi orqali muallif ayolning sevgiga, hayotga va o'z “men”iga munosabatini yoritadi. Skarlett — shamollar orasida qolgan hislarning ifodasi. Uning hayoti o'tgan hislarni shamolga topshirgan, ammo yuragida abadiy muhabbat uchquni saqlab qolgan ayolning hayot falsafasini ko'rsatadi. Roman o'quvchini insoniy tuyg'ularni qadrlashga, kechirim, sabr va sadoqatni his etishga undaydi. Skarlett obrazi esa o'z mustaqil fikri, orzulari va or-nomusi bilan zamonaviy ayolning timsoliga aylanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

“Shamollarda qolgan hislarim” romani. — Toshkent: Yangi asr avlodi nashriyoti, 2021.

Karimov, A. **Zamonaviy o'zbek ayol obrazining badiiy talqini.** — “Adabiyot va san'at” jurnali, 2022-yil.

Rasulova, M. **Psixologik tahlil va lirizm uyg'unligi o'zbek romanchiligida.** — Toshkent: Fan, 2020.

G'aniyeva, D. **Inson ruhiy olami adabiyotda.** — Toshkent: O'zbekiston Milliy universiteti nashriyoti, 2019.

Yusupova, Z. **Zamonaviy adabiyotda ayol ruhiyatining badiiy talqini.** — “Til va adabiyot ta'limi” jurnali, 2023-yil.